

2. Napirend

ELŐTERJESZTÉS és előzetes hatástanulmány a szociális ellátásokról szóló önkormányzati rendelet módosítása

Tisztelt képviselő-testület!

Tolmács Község Önkormányzatának képviselő-testülete a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szoc.tv.) felhatalmazása alapján 5/2009. (III.19.) számon önkormányzati rendeletet alkotott a szociális ellátások helyi szabályaira vonatkozóan.

A pénzbeli és természetbeni szociális ellátások rendszere 2015. március 1-jétől jelentős mértékben átalakul. Az átalakítás főbb elemei:

- egységesednek a segélyezéssel kapcsolatos hatáskörök
- módosul a Szoc.tv. alapján kötelezően biztosítandó ellátások köre
- bővül az önkormányzatok mozgástere az általuk nyújtott ellátások meghatározásában.

A törvénymódosítás értelmében 2015. március 1-jétől:

- Az aktív korúak ellátásának megállapítása a járási hivatal hatáskörébe kerül. Az aktív korúak ellátásán túl továbbra is a járási hivatalok hatáskörébe tartoznak az eddigi ügykörök (ápolási díj, időskorúak járadéka, alanyi és normatív jogcímen megállapított közgyógyellátás, egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság).

A felsorolt, járási hivatal hatáskörébe tartozó, állami felelősségi körben nyújtott, és 100%-ban központi költségvetési forrásból finanszírozott szociális ellátásokon túl más ellátások nyújtásáról, jogosultsági feltételeiről az önkormányzatok döntenek az úgynevezett települési támogatás (új ellátási forma) keretében.

- A törvénymódosítás a jelenleg szabályozott alábbi ellátásokra vonatkozóan 2015. március 1-jétől nem tartalmaz szabályozást, vagyis ezen, jelenleg önkormányzati hatáskörbe tartozó ellátások a törvényben, „megszűnnek”:
 1. lakásfenntartási támogatás
 2. adósságkezelési szolgáltatás
 3. méltányossági ápolási díj (önkormányzati rendeletünk jelenleg nem biztosítja ezt az ellátást, tekintettel arra, hogy ez nem kötelezően nyújtandó ellátás, hanem önkormányzati döntés alapján „biztosítható”)
 4. méltányossági közgyógyellátás.
- 5. Ezekén túl az önkormányzati segély is átalakul: a rendkívüli élethelyzetre tekintettel is a települési támogatás keretében nyújtható majd támogatás.

1-2. Lakásfenntartási támogatás, adósságkezelési szolgáltatás

Ezen ellátások szabályai 2015. március 1-jétől kikerülnek az Szoc.tv.-ből, vagyis ettől az időponttól kezdődően biztosításuk nem lesz kötelező. (Kivétel: a már megállapított ellátások a törvény átmeneti rendelkezései szerint továbbfolyósításra kerülnek a megállapított jogosultsági időtartamra, melyhez az eddigi szabályok szerint a központi költségvetésből a kifizetett ellátás 90%-ához lehet támogatást igényelni.)

2015. március 1-jétől az önkormányzatok a települési támogatás keretében (100%-ban saját költségvetésből) biztosíthatnak támogatást a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez, illetve a hátralékot felhalmozó személyek számára. A támogatás feltételeit a képviselő-testület önkormányzati rendeletben határozhatja meg.

Jelenlegi ellátási adatok: lakásfenntartási támogatásban részesülők száma: 26 fő, a 2015. január havi ellátás összege összesen: 101.000 Ft. (ellátottanként 2.500 – 7.500 Ft közötti összegben), 2014. évi ellátás összesen: 1.199.200 Ft

3. Méltányossági ápolási díj

Az ellátás szabályai 2015. március 1-jétől kikerülnek a Szoc.tv-ből. Az ellátás biztosítása a települési önkormányzatok számára jelenleg sem kötelező. Önkormányzatunk ezt az ellátási formát jelenleg nem biztosítja. Az önkormányzatok a települési támogatás keretében (100%-ban saját költségvetésből) ellátást biztosíthatnak a 18. életévet betöltött tartósan beteg személy ápolását, gondozását végző hozzátartozó részére. A támogatás feltételeit a képviselő-testület önkormányzati rendeletben határozhatja meg.

4. Méltányossági közgyógyellátás

Az ellátás szabályai 2015. március 1-jétől kikerülnek a Szoc.tv-ből, ettől az időponttól kezdődően biztosítása nem lesz kötelező, azzal, hogy a 2015. március 1-jét megelőzően megállapított, vagy folyamatban lévő méltányossági közgyógyellátás tekintetében még a 2015. február 28-án hatályos rendelkezéseket kell alkalmazni.

Az önkormányzatok a települési támogatás keretében (100%-ban saját költségvetésből) biztosíthatnak támogatást a gyógyszerkiadások viseléséhez.

Jelenlegi ellátotti adatok: méltányossági közgyógyellátásra jogosultak száma: 1 fő, az ellátáshoz kapcsolódó 2014. évi kiadás összesen: 24.480 Ft

5. Települési támogatás

Az önkormányzatok által 2015. március 1-jétől biztosított ellátás neve egységesen települési támogatás lesz. E támogatás keretében az önkormányzatok az általuk támogatandónak ítélt, rendeletükben szabályozott élethelyzetekre nyújthatnak támogatást.

Az önkormányzat kötelezettsége abban áll, hogy a települési támogatásról rendeletet kell alkotni. Annak eldöntése, hogy e támogatás keretében milyen célokra, milyen feltételek teljesülése esetén milyen összegű támogatást nyújt, teljes mértékben az önkormányzat mérlegelési jogkörébe tartozik.

A Szoc.tv. által szabott egyetlen kötelezettség az, hogy a képviselő-testület a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatást köteles nyújtani. A létfenntartást veszélyeztető élethelyzet, a létfenntartási gond meghatározása az önkormányzat jogosultsága, hasonlóan az ilyen helyzetekben nyújtandó támogatás összegének meghatározásához.

A Szoc.tv. a bevezetett települési támogatás keretében biztosítandó juttatások körét csak példálózóan sorolja fel.

A Szoc. tv. a bevezetett települési támogatásra vonatkozóan a következő rendelkezéseket írja elő:

45. §¹ (1) A képviselő-testület az e törvény rendelkezései alapján nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások kiegészítéseként, önkormányzati rendeletben meghatározott feltételek alapján települési támogatást nyújt. Települési támogatás keretében nyújtható támogatás különösen

a) a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez,
b) a 18. életévet betöltött tartósan beteg hozzátartozójának az ápolását, gondozását végző személy részére,

c) a gyógyszerkiadások viseléséhez,

d) a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek részére.

(2) Más jogszabály alkalmazásában az (1) bekezdés a) pontja szerinti célra nyújtott települési támogatást lakásfenntartási támogatásnak kell tekinteni.

(3) A képviselő-testület a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatást köteles nyújtani.

(4) Rendkívüli települési támogatásban elsősorban azokat a személyeket indokolt részesíteni, akik önmaguk, illetve családjuk létfenntartásáról más módon nem tudnak gondoskodni vagy alkalmanként jelentkező többletkiadások - így különösen betegséghez, halálesethez, elemi kár elhárításához, a válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartásához, iskoláztatáshoz, a gyermek fogadásának előkészítéséhez, a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartásához, a gyermek

¹ Megállapította: 2014. évi XCIX. törvény 80. §. Hatályos: 2015. III. 1-től.

családba való visszakerülésének elősegítéséhez kapcsolódó kiadások - vagy a gyermek hátrányos helyzete miatt anyagi segítségre szorulnak.

(5) A rendkívüli települési támogatás kérelemre és hivatalból - különösen nevelési-oktatási intézmény, gyámhatóság vagy más családvédelemmel foglalkozó intézmény, illetve természetes személy vagy a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó társadalmi szervezet kezdeményezésére - is megállapítható.

(6) Ha a fővárosi önkormányzat és a kerületi önkormányzat nem állapodik meg ettől eltérően, a fővárosban a hajléktalanok számára nyújtott rendkívüli települési támogatás megállapítása a fővárosi önkormányzat feladata.

(7) A települési önkormányzat rendeletében a havi rendszerességgel nyújtott települési támogatás - ide nem értve az (1) bekezdés d) pontja szerinti célra nyújtott támogatást - havi összegét úgy kell szabályozni, hogy az nem haladhatja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét.

A települési önkormányzat képviselő-testületének a települési támogatás megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint felhasználása ellenőrzésének szabályairól szóló rendeletét legkésőbb 2015. február 28-ig meg kell alkotnia.

A helyi szociális feladatok ellátására a központi költségvetés támogatást biztosít azon önkormányzatok számára, amelyek esetében az egy főre jutó adóerő-képesség nem haladja meg a 32.000 Ft-ot.

Településünk esetében az egy főre jutó adóerő-képesség:14.831 Ft.

A Belügyminisztérium által közzétett adatok alapján településünk támogatásának összege: 3.079.470 Ft.

A települési támogatás iránti kérelem ügyében az önkormányzati rendeletben meghatározott jogosultsági feltételek alapján a döntést

- a települési önkormányzat képviselő-testülete, vagy
- átruházott hatáskörben a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 41.§ (4) bekezdésében meghatározott testületi szervek (pl. képviselő-testület bizottsága) illetve személyek (pl. polgármester)

hozzhatja meg.

Az eljárás lefolytatására a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól 2004. évi CXL. törvény szabályai az irányadók.

Az ellátás megállapításánál figyelembe vehető jogosultsági feltétel pl. az egy főre számított havi családi jövedelem, melyet az önkormányzati rendeletben kell szabályozni.

Jogorvoslati lehetőség: amennyiben a hatáskört a képviselő-testület gyakorolja, a képviselő-testület önkormányzati hatósági ügyben hozott határozata ellen nincs helye fellebbezésnek. Ebben az esetben az első fokú döntés bírósági felülvizsgálatának van helye. Amennyiben a képviselő-testület a hatáskörét az önkormányzati rendeletben átruházza, (például polgármesteri döntés) akkor a fellebbezés elbírálása a képviselő-testület hatáskörébe tartozik.

Az előterjesztett rendelet-tervezet a következő módosításokat tartalmazza:

- A rendelet tervezet a hatályos önkormányzati segélyre vonatkozó szabályozást megtartva rendelkezik a rendkívüli települési támogatásról. Amennyiben a képviselő-testület további, más élethelyzethez kapcsolódó (pl. a fent ismertetett törvényi felsoroláshoz kapcsolódó, vagy azt bővítő) települési támogatást is biztosítani kíván, a képviselő-testület által meghatározott elvek szerint (támogatandó élethelyzet, jogosultsági feltétek, támogatás összege, stb.) a rendelet tervezet átdolgozásra kerül, majd ezt követően kerülhet a képviselő-testület elé elfogadás céljából.
- 2015. március 1-jétől megszűnik a rendszeres szociális segély, mint az aktív korú ellátottak egyik támogatási formája, ezért a rendszeres szociális segélyezett személyek részére előírt együttműködési szabályok – okafogyottsága miatt – hatályon kívül helyezésre kerülnek. Ehhez hasonlóan a törvényben megszűnik a méltányossági közgyógyellátás, mint önálló ellátási forma, ezért az ellátást szabályozó rendelkezés hatályon kívül helyezésre kerül.
- A rendelet tervezet tartalmazza a törvényben nem szabályozott (megszűnő) ellátásokból adódó rendeleti módosításokat, pontosításokat, javításokat.

Előzetes hatástanulmány:

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 17. § (1) bekezdése értelmében a jogszabályok előkészítése során előzetes hatásvizsgálatot kell lefolytatni, az alábbi tényezőkre vonatkozóan:

A rendelet-tervezet:

- Társadalmi hatása: A rendelet-tervezetben szabályozásra kerül a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére nyújtható, 2015. március 1-jétől hatályos települési támogatás megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint felhasználása ellenőrzésének szabályai. A szabályozás lehetőséget nyújt az önkormányzati rendeletben meghatározott rászorulóknak támogatására.
- Gazdasági hatása: Az önkormányzat állami támogatás keretében a helyi szociális feladatok ellátásához támogatásban részesül, valamint saját forrás is felhasználható szociális ellátásokra. A települési támogatás által támogatott élethelyzetek bővítése növekvő forrásszükségletet igényel, melyet elsősorban saját bevételből kell biztosítani.
- Költségvetési hatása: a települési támogatás iránti igény (kérelem) valószínűsíthetően meg fogja haladni a 2014. évi önkormányzati segély iránti kérelmek számát, tekintettel arra, hogy több szociális ellátás (pl. lakásfenntartási támogatás, méltányossági közgyógyellátás) megszüntetésre kerül, és azon személyek, akik eddig ezen ellátásokban részesültek, feltehetőleg az önkormányzathoz fognak fordulni a kiesett támogatás „pótlása” érdekében. A szociális feladatok ellátásához kapott 2015. évi állami támogatás összege 3.079.470 Ft, a 2015. évi költségvetésben a helyi szociális kiadásokra tervezett előirányzat 2.262.000 Ft (500.000 Ft lakásfenntartási támogatás, 1.762.000 Ft egyéb szociális célú támogatás).
- A rendeletnek közvetlen környezeti hatása nincs.
- A rendeletnek közvetlen egészségi hatása nincs.
- A tervezetnek adminisztratív terheket befolyásoló hatása: a rendelet megalkotásának az adminisztratív terheket tekintve jelentős többlet terheket eredményező hatása nincs.
- A rendelet megalkotásának szükségessége: Az önkormányzati rendelet megalkotása kötelező, a rendeletalkotást a Szoc. tv. írja elő, melynek határideje 2015. február 28.
- A jogalkotás elmaradásának várható következményei: a jogalkotás elmaradásának következménye, hogy a szociális ellátásokról szóló önkormányzati rendelet nem lesz összhangban a törvényi rendelkezéssel, a települési támogatásra vonatkozó szabályok tekintetében a rendelet alkotási kötelezettség elmaradása, valamint a felsőbb szintű jogszabályi rendelkezésekkel való ütközés miatt törvényességi felügyeleti intézkedés várható.
- A rendelet alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételek: a rendelet a meglévő szervezeti, személyi, tárgyi feltételekkel alkalmazható. A rendelet alkalmazása valószínűleg további pénzügyi feltételek biztosítását igényli, a tényleges támogatási igény és szükséglet szerint.
- A rendelet a meglévő állapotokat nem érinti.

Javaslom a rendelet-tervezet elfogadását.

Tolmács, 2015. január 30.

Tisztelettel:

Hajnis Ferenc
polgármester

Tolmács Község Önkormányzata Képviselő – testületének

..../2015. (.....)

Önkormányzati RENDELETE

a szociális ellátásokról szóló önkormányzati rendelet módosításáról

(tervezet)

Tolmács Község Önkormányzatának képviselő-testülete Magyarország Alaptörvénye 32. cikk (2) bekezdése alapján, a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 45.§ (1) bekezdésben kapott felhatalmazás alapján, Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13.§ (1) bekezdésének 8. pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a szociális ellátásokról szóló 5/2009. (III.19.) önkormányzati rendelet módosításáról a következőket rendeli el.

- 1.§** (1) A szociális ellátásokról szóló 5/2009. (III.19.) önkormányzati rendelet (továbbiakban: Rendelet) 5.§ (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(2) Az eseti támogatás megállapításáról szóló határozatban a folyósítás határideje az (1) bekezdéstől eltérően is megállapítható.”
- (2) A Rendelet 7.§-a helyébe a következő rendelkezés lép:
„7.§ A hatáskör gyakorlója elutasíthatja a települési támogatás iránti kérelmet, ha annak fedezete az Önkormányzat költségvetésében nem biztosított.”
- 2.§** (1) A Rendelet 11.§-át megelőző „Önkormányzati segély” alcím szöveg helyébe „Települési támogatás” alcím szöveg lép.
- (2) A Rendelet 11.§ (1) bekezdésben, 12.§-ában, 13.§ (5) bekezdésben az „Önkormányzati segély” szövegrész helyébe a „Rendkívüli települési támogatás” szöveg lép.
- (3) A Rendelet 11.§ (2) bekezdésben „Az önkormányzati segély” szövegrész helyébe „A települési támogatás” szöveg lép.
- (4) A Rendelet 13.§ (1) bekezdés első mondatában az „önkormányzati segély” szövegrész helyébe a „rendkívüli települési támogatás” szöveg lép.
- (5) A Rendelet 13.§ (1) bekezdés második mondatában az „Önkormányzati segély” szövegrész helyébe a „Települési támogatás” szöveg lép.
- (6) A Rendelet 13.§ (2) bekezdésben az „önkormányzati segély” szövegrészek helyébe, a 13.§ (3) bekezdésben, a 13.§ (4) bekezdésben az „önkormányzati segély” szövegrész helyébe a „rendkívüli települési támogatás” szöveg lép, a 13.§ (3) bekezdés utolsó mondatában az „önkormányzati” szövegrész helyébe a „települési” szöveg lép.
- (7) A Rendelet 13.§ (6) bekezdésben, a 13.§ (7) bekezdésben az „önkormányzati segély” szövegrész helyébe a „települési támogatás” szöveg lép.
- (8) A Rendelet 14.§ (2) bekezdésében „az átmeneti segélyhez” szövegrész helyébe „a települési támogatáshoz” szöveg lép.
- (9) A Rendelet 18.§ (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) Az önkormányzat a települési támogatást és a karácsonyi támogatást természetbeni szociális ellátás formájában is nyújthatja.”
- 3.§** Hatályát veszti a Rendelet 8.§-át megelőző „Rendszeres szociális segélyezett személy együttműködési kötelezettsége” alcím, és a Rendelet 8.§-a, a Rendelet 20.§-át megelőző „Méltányossági közgyógyellátás” alcím, és a Rendelet 20.§-a, a Rendelet 21.§-át megelőző „Adósságkezelési szolgáltatás” alcím, és a Rendelet 21.§-a.. Hatályát veszti a „Méltányossági ápolási díj” alcím.
- 4.§** (1) A Rendelet 2/A.§ (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A rendkívüli települési támogatással, a Bursa Hungarica felsőoktatási ösztöndíjjal, és a karácsonyi támogatással kapcsolatos hatásköröket a képviselő-testület gyakorolja.”

(2) A Rendelet 14.§ (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép

„(1) A helyi önkormányzatok szociális célú tűzifavásárláshoz kapcsolódó kiegészítő támogatásáról szóló BM rendelet alapján juttatott szociális célú tűzifára jogosult az az aktív korúak ellátásában, időskorúak járadékában részesülő, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult, és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermeket nevelő család, akinek lakásában tűzifával történő fűtés van. A jogosultak közül előnyt élvez, aki a háztartásában három vagy több kiskorú gyermek neveléséről gondoskodik, valamint aki a tűzifa vásárlásról anyagi okok miatt önmaga nem tud gondoskodni, és a tűzifa hiánya veszélyeztetné a téli otthoni melegedés lehetőségét.”

5.§ Ez a rendelet 2015. március 1-jén lép hatályba.

Tolmács, 2015. február

Hajnis Ferenc
polgármester

Torma Andrea
jegyző

Kihirdetési záradék:

A rendelet kihirdetve: 2015. február-én

Torma Andrea
jegyző

a .../2015. (.....) önkormányzati rendelet **indokolása**
a szociális ellátásokról szóló önkormányzati rendelet módosításáról

Általános indokolás

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13.§ (1) bekezdésének 8. pontja kimondja, hogy a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében a helyi önkormányzat feladata különösen – többek között – a szociális, gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások biztosítása.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szoc.tv.) 45. § (1) bekezdése rögzíti, hogy a képviselő-testület az e törvény rendelkezései alapján nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások kiegészítéseként, önkormányzati rendeletben meghatározott feltételek alapján települési támogatást nyújt. A Szoc.tv. 45.§ (3) bekezdése pedig előírja, hogy a képviselő-testület a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatást köteles nyújtani.

Részletes indokolás

1-2.§ -hoz

A korábbi önkormányzati segélyre vonatkozó szabályok a települési támogatásra vonatkoznak.

3-4.§-hoz

Hatályát veszti a rendszeres szociális segélyezett személy együttműködési kötelezettségét szabályozó rendelkezés, valamint a méltányossági közgyógyellátás, tekintettel arra, hogy ezen az ellátási formák (szociális segély, méltányossági közgyógyellátás) mint önálló ellátások, a Szoc.tv-ben megszűnik. A szociális célú tűzifa juttatás jogosultsági köre a szociális juttatásokhoz és rászorultsághoz igazodik.

5.§-hoz

A rendelet – a Szoc. tv. új szabályaihoz igazodva – 2015. március 1-jén lép hatályba, és miután beépül az alaprendeletbe, a módosító rendelet a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 12.§ (1)-(2) bekezdésben foglaltak alapján, a törvény erejénél fogva a hatályba lépést követő napon hatályát veszti.